

TEMA 9. O REINADO DE ALFONSO XIII: A CRISE DA RESTAURACIÓN

Semana Tráxica: Semana de violentas protestas populares que tiveron lugar en Barcelona en xullo de 1909 contra a orde de Maura de enviar tropas de reserva á guerra de Marrocos tras a derrota do Barranco do Lobo. A maioría dos soldados eran pais de familias obreiras, polo que o seu embarque provocou unha folga xeral que deu paso á insurrección e á queima de numerosos edificios relixiosos, sendo duramente reprimida polo Goberno de Maura, que caerá pouco despois.

Desastre de Annual: Derrota do exército español en xullo de 1921 fronte ás cabilas rifeñas dirixidas por Abd el-Krim na guerra de Marrocos. Morreron miles de soldados españois e os rifeños fixéronse co control da zona proclamando a independencia da República do Rif. O desastre agudizou a crise da Restauración borbónica e o desprestixio do exército e de Alfonso XIII, a quen se lle atribuíu parte da derrota.

Expediente Picasso: Informe redactado en 1922 polo xeneral Picasso que contiña os resultados da investigación realizada sobre o comportamento de oficiais e soldados na derrota de Annual (1921) para determinar as súas responsabilidades. O informe revelaba a negligencia dos militares, a temeraria actuación do xefe das tropas, o xeneral Silvestre, e a implicación de Alfonso XIII no desastre militar.

Directorio Militar: Primeiro goberno da ditadura de Primo de Rivera formado, tras o golpe de estado de 1923, unicamente por militares e que durou ata 1925. A Constitución de 1876 e os partidos políticos quedaron suspendidos, os dereitos e liberdades foron restrinxidos e as publicacións e a prensa, sometidos a censura. O seu maior éxito foi a finalización da guerra de Marrocos tras o desembarco de Alhucemas de 1925.

Unión Patriótica: Organización cívico-política fundada en 1924 polo ditador Primo de Rivera. Pretendía agrupar a toda a sociedade como substituta dos partidos políticos tradicionais e servir de apoio social e de propaganda do réxime ditatorial, pero só participaron nela os grupos conservadores e católicos, desaparecendo coa propia ditadura en 1931.

FAI: Siglas da Federación Anarquista Ibérica fundada en 1927, fusionando a Unión Anarquista Portuguesa e a Federación Nacional de Grupos Anarquistas de España. Estaba organizada en pequenos grupos revolucionarios radicais de activistas anarquistas. Desempeñou un importante papel no movemento obreiro, sobre todo a través da súa presenza no sindicato anarcosindicalista da CNT, durante a II República e a Guerra Civil.

Pacto de San Sebastián: Acordo verbal ao que chegaron, en agosto de 1930 en San Sebastián, diversas personalidades representativas de partidos republicanos de diferentes tendencias, catalanistas e socialistas polo que se comprometían a establecer a república democrática e a recoñecer a autonomía de Cataluña, Galicia e provincias vascas. Ademais, formaron un comité revolucionario para coordinar unha sublevación co fin de derrocar á monarquía de Alfonso XIII.